

Četvrtog siječnja 2000. godine u Hrvatskoj je vladao optimizam. Omrznuti HDZ sišao je sa vlasti. Došla je opozicija na vlast koja je jasno, u predizbornoj kampanji, poručila da će se stvari u Hrvatskoj mjenjati. Iako je HDZ, i nadalje, ostao najsnažnija stranka Koalicija sastavljena od šest stranaka je formirala Vladu jer je imala potrebnu većinu u Saboru. Euforija promjena prikivala je da se stvari ne mjenjaju. Kada je to i identificirano javnost je govorila: treba im vremena da se stvari poslože. Danas znamo da se stvarie nisu posložile. To jasno navješćuje i mogućnost prijevremenih izbora. To jasno navješćuje i neki potezi kao npr. Račanova spremnost da se sastane sa vodjećim menađerima (šteta što nije tako Vlada otpočela svoj mandat).

Prilčno je dobro u Vjesniku, od 4. siječnja ove godine, naslovljen komentar povodom trogodišnje vladavine Koalicije: «Bilo bi bolje da se nije strančarilo».

U istom je napisu autor članka sažeo stavove nekih čelnika:

Trconić: «Na sukobe otišla nepotrebna energija»

Pusić: «Ponašali smo se kao talac bivše vlasti»

Kramarić: «Inzistiralo se na snazi i moći nekih partnera»

Radoš: «Bilo je dobro»

Kontić: «Precijenili smo SDP»

Granić: «Vladi se ne vjeruje»

Đapić: «Uspješni su – preživjeli su Budišin odlazak»,
te posebno uokvireno:

Opačić: «Koalicija je dobro odradila trogodišnji posao»

Kosor «Koalicija nema razloga za slavlje».

Podnaslovi uglavnom odražavaju stanje hrvatske političke scene. Pokazuje, nadalje, da je politika sama sebi svrhom. Nije, recimo, učinjena analiza učinjenog koja bi bila podlogom objektivne ocjene što je Koalicija odista učinila. Sve je ostalo na površini koju očito nitko ne želi «zagrebati» (samo nagađamo kakvo je carevo novo ruho!) jer je sve manje više gotovo. Približavaju se novi izbori. Neki već govore o drugim i drugačijim koalicijama. Mnogi svoje favorite traže u Mesiću i HNS-u. Dio nezadovoljnika smatra da je rješenje u povratu HDZ-a. Poneki žele nacionalni blok koji bi konačno pokrenuo stvari. Istovremeno život teče dalje. Povećanje privredne aktivnosti na kraju prošle godine obrazlaže se većom prisutnošću inozemnih trgovačkih lanaca (sic!) i, shodno tome, dinamiziranje privredne aktivnosti je rezulta povećanja potrošnje stanovništva u Hrvatskoj, umjesto u inozemstvu kako su to građani Hrvatske radili prethodnih godina.

Ocjena ove valsti nikako ne može dobiti prolaznu ocjenu. Istini za volju pokušala su se učiniti neka poboljšanja i Vladi nije bilo lako mjenjati negativne trendove. Međutim, «istočni grijeh» je učinjen 3. siječnja 2000. godine kada se nije javno putem elektronskih medija (u kojima je stanje tragično) obznanilo građanima u kojim uvjetima Koalicija preuzima vlast. O tome se je šutilo. O tome sam javno govorio i javno Koaliciji prigovarao. Čak i kombinacije koje su imale za cilj da se eventualno aktiviram nisu uspjele jer nisam mogao prihvatiti bilo koju i bilo kakvu odgovornost a da hrvatski građani nisu upoznati sa stanjem u kojem je Hrvatska bila 3. siječnja 2000. godine.

O tome se naprosto šutilo. Zašto? Ja ne mogu odgovoriti. Sigurno postoje tome razlozi jer se radi naprosto o aboliciji prethodne vlasti za učinjeno i propušteno. Tu je priča započela i taj je pristup postao ograničenje današnjoj Koaliciji. Jasno bilo je i mnogo nespretnosti ali one nikako nisu razlog ovom stanju.

Kako je započeto u duhu «ne talasaj» tako je, na istim principima, i nastavljena ekonomska politika. Sve je prodano što se je prodati dalo. Jasno rasprodaja nikada nije po fair uvjetima. Rasprodaja je rasprodaja. Narod kaže: «sve dam samo da prodam». To je sudbina ove zemlje. Čitalac na ovim stranicama ima obilje argumenata što sam psiao i za što sam se zalagao ove tri godine. O tome ne želim pisati. To je poznato. Pozivam «novije» čitaoce da prolistaju ove stranice kako bi se mogli odrediti o stavovima autora ovih redaka.

Ono što želim naglasiti je da se bojim da će nam se dogođeno ponovno dogoditi. Razlozi su prilično vidljivi takvom stavu. Naime, sada je na redu HDZ da kao suprotnost SDP-u ponovno prigrabi vlast. Princip klatna je, samo da podsjetim, i doveo HDZ na vlast. Naime, svima je jasno da su jedino SDP i HDZ djelotvorno strukturirane i da funkcioniraju kao djelotvorne organizacije. Kako je ocjena SDP-a prilično nepovoljna HDZ dobija na cijeni. Nadalje, i SDP i HDZ dobijaju na izborima ako se nastavi trend sve veće apstinencije glasača. Male stranke, kojih ima ne mali broj, mogle bi problem riješiti kaoalcijima, dakle formiranjem jedinstvene liste najsposobnijih građana bez obzira da li su ili nisu članovi odnosnih stranaka, ali vlast je vlast i to je jedino bitno. Nitko ne želi propustiti priliku da se domogne neke funkcije koja je vrlo poželjna u izravnom i neizravnom smislu. Ne želi se shvatiti da je Hrvatska u vrlo zabrinjavajućem stanju sa vrlo kompliciranom dijagnozom gdje nisu isključene ni kriruške mjere. Naprosto se ne želi shvatiti da godinama živimo daleko bolje nego što to zaslužujemo. Ovo, usprkos činjenici da mnogi žive sve gore. Koliko li je samo kredita odobreno stanovništvu u proteklih tri godine. Tko će i kako, odnosno, kada će dobijene kredite za uveženu robu vratiti. Trebaju nam vizionari koji će na principima nacionalne svijesti, socijalne senzibilnosti (koju smo odlučno napustili), demokratskog ustrojstva države i svekolike tolerancije rekonstruirati ovu osiromašenu Hrvatsku. Što, kako, tko, kada i zašto također je moguće naći na ovim stranicama. Ali o promjenama se šuti. Možda je to tako u dobro strukturiranim sredinama, ali ne i u zemlji koja je postala objektom a ne toliko željenim subjektom događanja.

Gospodan Zoran Vodopija je u Vjesniku na četvrtoj stranici (istog datuma) svoj napis u svezi 3. siječnja 2000. godine naslovio: «Nostalgici u «Gračanki»». Možda malo preoštro ali ima osnova za takvu dijagnozu. Bilo bi dobro da nova Koalicija ima sve dogođeno u vidu i da se ne zaboravi.